Nr. 5, 11. årgang, Maj 2009

Pris 25 kr.

NYT FRA

HARE KRISHNA

GBC-RESOLUTIONER

EVOLUTION ER EN KENDSGERNING

ER DENNE VEGETAR FARLIG?

Nyhedsblad for ISKCON i Danmark
Grundlægger-acarya Hans Guddommelige Nåde A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

GBC-resolutioner

Af Lalitanatha Dasa

Det officielle mødereferat fra GBC-møderne i Mayapur fra 12. – 23. februar er blevet offentliggjort. Det mest interessante for os lokalt er, at Skandinavien ikke er blevet tildelt nogen GBC-sekretær for i år. GBC-sekretærens ansvar skal i stedet varetages midlertidigt af Euro-GBC's styringsgruppe og af de skandinaviske lokalråd, SRC (Scandinavian Regional Council) såvel som IDL (ISKCON Danmarks Landsråd) i Danmark og SNC (Sweedish National Council) i Sverige. Baggrunden for dette usædvanlige arrangement er, at Ravindra Svarupa Prabhu, der hidtil har været vores GBC-sekretær, ikke længere kan afse tid til at være involveret her, og at der ikke er nogen anden oplagt kandidat til at overtage hans rolle. Det betyder, at i tiden op til Mayapur-mødet næste år vil der blive arbejdet på at finde ud af, hvem der skal være Skandinaviens endelige GBC-sekretær fremover.

Her følger et lille udpluk fra de øvrige beslutninger fra møderne.

Formand mm.

Romapada Swami er valgt til formand for GBC i 2009, Madhu Sevita Prabhu er 1. næstformand, og Hrdaya Caitanya Prabhu er 2. næstformand.

Det næste GBC-møde finder sted i Mumbai fra den 12. – 16. oktober 2009, og det store årlige møde i Mayapur finder sted fra 6. – 12. februar 2010.

Kvindelige guruer

Det er blevet fastslået, at der er filosofisk intet til hindring for, at kvinder kan være initierende *guruer*. Derfor har GBC vedtaget:

"GBC accepterer den filosofiske konklusion, som er præsenteret i SAC's [SAC – Sastric Advisory Committee] 'Female Diksa Guru Paper', at en moden, kvalificeret kvindelig hengiven kan acceptere rollen som en initierende åndelig mester."

I samme resolution står også:

"GBC autoriserer komiteer i lokale områder til at foreslå enhver hengiven, mandlig eller kvindelig, som kommer fra deres område og er kvalificeret ifølge gældende GBC-lov, til godkendelse som initierende *guru*."

Landbrugsprojekter

En resolution om landbrugsprojekter anerkender vigtigheden af landbrugssamfund for ISKCON og indrømmer, at de fleste af ISKCON's landbrugssamfund har oplevet en tilbagegang eller er ikke-eksisterende. Derfor opfordres alle GBC-medlemmer til at bruge 10% af deres tid på at hjælpe med at udvikle landbrugsprojekter, tale i 10% af tiden i deres foredrag

(Fortsættes side 12)

I dette nummer

Redaktionelt	**2**
Srila Prabhupadas side	**3**
Sita Devis indre harmoni	**5**
Er denne vegetar farlig?	**8**
Evolution er en kendsgerning	**13**
En dag med det hellige navn	**18**
Ordliste	**20**
Børneside	**21**
Ekadasi-scones	**22**
Jayananda Prabhu	**23**

'*Nyt fra Hare Krishna*' udgives af Det Internationale Samfund for Krsnabevidsthed (ISKCON) i Danmark, grundlægger-*acarya* A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada.
© Copyright 2009, alle rettigheder forbeholdes.
ISSN 1600-0153
Redaktion:
Lalitanatha Dasa/Leif Asmark Jensen (ansvarshavende) lalitanatha@krishna.dk
Dandaniti Devi Dasi/Dorte Skou Jensen dandaniti@krishna.dk
Layout: Ananta Sri Dasa/Anders Grønlund mail@ananta.dk
Adresse: Sørningevej 39, Skamstrup, 4440 Mørkøv Tlf.: 59271930
Girokonto 1-688-3204. Bankkonto: Den Danske Bank reg. 3534, konto 3534 125 119
Alle indlæg, kommentarer, spørgsmål osv. er velkomne. Kontakt redaktionen for næste deadline.

Srila Prabhupadas side

Diskussion af Thomas Hubbes, 2

Dette er anden del af Srila Prabhupadas diskussion af den engelske 1600-tals filosof Thomas Hobbes. Srila Prabhupadas disciple Syamasundara og Hayagriva Dasa præsenterer Thomas Hobbes' filosofi, sådan som de har forstået den, og Srila Prabhupada svarer impromptu. De diskuterer, hvad den ideelle regent, Leviathanen med Hobbes' sprog, er.

Syamasundara: I Hobbes tilfælde er et gudeligt menneske kun nødvendigt for så vidt, som det behøves for at bevare freden.

Srila Prabhupada: Men siden man ikke kan finde gudelige mennesker, bevares freden et stykke tid, og så er der igen uroligheder. Sociale kontrakter kan aldrig være absolutte, for ting ændrer sig hele tiden. En bestemt social tilstand kan være fremherskende et stykke tid, men halvtreds år senere er det helt anderledes. Hvordan kan man have en social kontrakt, der aldrig ændrer sig? Det er ikke muligt i den materielle verden. I Vaikunthaloka, den åndelige himmel, ændrer den sociale tilstand sig aldrig. Den er evig. Indbyggerne der er altid tilfredse med at være sammen med Krishna og danse, spise, lege og leve sammen med Ham. Den tilstand kaldes *nitya-siddha*. Krishna er altid der, og Han vogter altid *surabhi*-køer. Han spiller altid på Sin fløjte, og Han danser altid med Sine venner, *gopierne.* Vores mål bør være at blive en del af denne evige leg, og det er den Krishnabevidste proces.

Hayagriva: Hobbes hævder, at Leviathanen behøver ikke være en enkelt person, men kan også være en gruppe af personer.

Srila Prabhupada: Ja, en gruppe personer kan stå for regeringen forudsat, at de også er hengivne. Men hvis denne gruppe består af kæltringer og slyngler, kan den ikke repræsentere Gud. Repræsentanter af Gud underkaster sig Guds love.

dharmam tu saksad bhagavat-pranitam
na vai vidur rsayo napi devah
na siddha-mukhya asura manusyah
kuto nu vidyadhara-caranadayah

"Virkelige religiøse principper forordnes af Guddommens Højeste Personlighed. Skønt de store *rsi'er*, der bebor de højeste planeter, befinder sig til fulde i godhed, kan selv de ikke fastslå de virkelige religiøse principper, ej heller kan halvguderne eller lederne af Siddhaloka for ikke at tale om *asuraerne*, almindelige mennesker, *vidyadharaer* og *caranaer*." (*SB*. 6.3.19) Virkelig religion eller lov består af, hvad Gud Selv siger. Hvis vi fabrikerer vores egne love uden at referere til Guds program, vil vi i sidste ende falde igennem.

Hayagriva: I Leviathanen skriver Hobbes: "Som påskud for ikke at adlyde deres regent har nogle mennesker givet en ny overenskomst, der ikke er med mennesker, men med Gud, hvilket også er uredeligt, for der er ingen overenskomst med Gud udover igennem en mellemkomst med en, der repræsenterer Guds person, hvilket ingen gør udover Guds stedfortræder, der har denne suverænitet under Gud." Men kan dette argument om guddommelig ret ikke blive brugt af en tyran til at afskrække hans undersåtter fra at gøre oprør? Hvilke retningslinier er der for at sikre, at dette ikke sker?

Srila Prabhupada: Alting afhænger af kongens accept af Guds absolutte instruktioner. I den vediske civilisation fulgte kongen absolut de forskrifter, som er givet af Gud. Kongens aktiviteter blev bekræftet af helgenagtige personer, vismænd, der kendte Vedaerne grundigt. Vismændene plejede at vejlede monarken, og derfor var monarken den absolutte regerende person. Ministrene hjalp, men kongen blev uddannet af Guds direkte instruktioner. For eksempel gav Krishna instruktioner direkte til solguden (*Bg.* 4.1). Ifølge vedisk tradition er der to *ksatriya*-familier [kongedynastier]: den ene kommer fra solguden (*surya-vamsa*) og den anden fra måneguden (*candra-vamsa*). Surya, solguden , er den oprindelige *ksatriya*, og fra ham

kom hans søn Iksvaku. Krishnas instruktioner gives direkte i *Bhagavad-gita*, og hvis regeringer over hele verden tager dem til sig, vil de opnå fuldkommenhed. Da vil der ikke være uroligheder, og der vil være fred og lykke. Det vil give en perfekt verden. Krishna har givet instruktioner indenfor alle områder, men folk er så tåbelige, at på grund af deres dæmoniske tilbøjeligheder forsøger de at lave deres egne normer. Hvis statsoverhovederne er enten individuelt eller kollektivt degraderede, hvordan kan der da være en god regering?

Syamasundara: Hobbes hævder, at i den naturlige tilstand er mennesket som alle andre dyr. Retten er på den stærkestes side, og den stærkeste har altid overhånden. Derfor er det nødvendigt, at mennesket laver en slags social kontrakt og frivilligt indskrænker sine naturlige friheder af hensyn til sin overlevelse.

Srila Prabhupada: Det er ikke naturlig frihed, men spøgelsesfrihed. Der er mange besatte mennesker, og i deres unaturlige tilstand tror de fejlagtigt, at "Jeg er Gud." Den naturlige tilstand er at tænke, "Jeg er Guds tjener." Enhver tilstand, der er blottet for Krishna-bevidsthed, er unaturlig. Krishna er den højeste, og Jeg er hans underordnede. Min opgave er at tjene Ham. Det er den naturlige position.

Syamasundara: Men når mennesker slår sig sammen i et samfund for at beskytte sig selv, slutter de en kontrakt, der går ud på, at de ikke vil slå hinanden ihjel.

Srila Prabhupada: Hvorfor ikke en gruppe æsler? Til hvad nytte er de? Vil du dermed sige, at hvis en gruppe æsler slår sig sammen, kommer der noget godt ud af det? Disse kæltringer slutter altid kontrakter efter en stor krig. Efter Første Verdenskrig sluttede de en kontrakt igennem Nationernes Forbund, og den slog fejl. Så havde de Anden Verdenskrig, og de dannede de Forenede Nationer og sluttede flere kontrakter. I sidste instans går de igen i opløsning. Disse kontrakter og kompromiser kan måske tjene et vist formål et stykke tid, men i sidste ende er de uden værdi.

Syamasundara: Mennesker i samfundet går frivilligt med til, at "Jeg slår ikke dig ihjel eller stjæler dine ting, hvis du ikke slår mig ihjel og stjæler mine ting."

Srila Prabhupada: Ja, sådan er tyvenes kontrakt. Men hvis du, når det kommer til stykket, fortsætter med at være en tyv, hvad fremskridt er der så? Tyve kan stjæle nogle værdifulde ting, og bagefter forsamles de og siger, "Lad os dele dette ærligt imellem os." Tyve er alle uærlige, skønt de taler om ærlighed imellem sig selv. Oprindeligt emigrerede alle til Amerika, og hele landet er blevet stjålet fra indianerne. Nu har tyvene dannet en regering og vil ikke tillade udefrakommende uden visa og pas og så mange andre ting. Det er den slags moral, vi har med at gøre.

Syamasundara: Hobbes' sociale kontrakt var noget i retning af det modsatte af den gyldne regel: "Gør ikke imod andre det, som du ikke vil have, at de gør imod dig."

Srila Prabhupada: Det var også Buddhas teori. Herren Buddha påpegede, at hvis nogle gør os fortræd, føler vi smerte. Hvorfor skulle vi derfor skade andre? Tredje og fjerdeklasses mennesker skal selvfølgelig instrueres på denne måde. Men i *Bhagavad-gita* siger Krishna til Arjuna, "Slå dem ihjel!" Betyder det, at Krishnas position formindskes? Det er et spørgsmål om intelligensen hos de pågældende involverede mennesker. (Fortsættes i næste nummer) ॐ

Thomas Hobbes

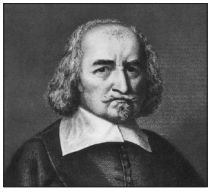

Den nye Salmonsen fra 1949 skriver om Thomas Hobbes:

Hobbes, Thomas (1588-1679), engelsk filosof. Grundlagde i Elements of Law (1640) den deskriptive psykologi. Forfægtede i De corpore (Om legemet) (1665) den mekanistiske naturopfattelse og bekæmpede spiritualismen. Fremsatte i Leviathan (1650) en autoritær samfundsfilosofi, ifølge hvilken naturtilstanden hviler på en pagt, hvorved al magt er overdraget en enevældig hersker, hvis opgave er at sørge for fredens opretholdelse.

Sita Devis indre harmoni

Af Visakha Devi Dasi

Visakha Devi er discipel af Srila Prabhupada og har i over 30 år skrevet artikler til Back to Godhead, som denne artikel også er oversat fra (BTG marts/april 2009). Visakha diskuterer her Moder Sita Devi, Herren Ramacandras hustru, og hendes enestående kvaliteter, for hvilke hun anses som en af verdenshistoriens mest ideelle kvinder. Det er Moder Sitas fremkomst den 3. maj.

Eposet *Ramayana,* der er skrevet af vismanden Valmiki, fortæller historien om Herren Ramacandra, Krishnas inkarnation som den perfekte konge. Herren Ramas hustru, dronning og evige ledsager er Sita Devi. Hun er også den ideelle hengivne.

Sitas eksempel viser, at den, der handler i overensstemmelse med Guds ønske, er fredfyldt og har harmoniske relationer uanset ydre omstændigheder. Sita viser sin indre harmoni igennem alle sine prøvelser, uanset om hun hører om sin mands forvisning til skoven i fjorten år, bliver bortført og holdt fanget af Ravana eller bliver genforenet med Rama.

Sita følger Sin samvittighed

I *Ramayana* udtrykker Sita først tydeligt sin egen vilje ved at gå imod Herren Rama, der vil lade hende blive tilbage, da Han drager ud på Sit eksil i skoven. Hun beslutter som sin hellige pligt at være sammen med Rama i alle omstændigheder. Hendes samvittigheds utvetydige stemme tillader hende ikke at gøre andet. Ved at insistere på at tage ud i skoven med sin mand sætter Sita normen for sig selv for, hvad en hengiven hustru er.

For at overbevise Rama om at give hende lov til at gå med Ham siger Sita: "Hver eneste dag vil jeg tjene Dig og praktisere selvdisciplin. Jeg skal også leve af frugt og nødder og ikke blande mig i Dine askeser. Ved at søge beskyttelse i Dine arme, O Rama, skal jeg blive frygtløs."

Rama svarer: "O skrøbelige kvinde, til alle sider ligger vilde dyr på lur i skoven og venter på at angribe, og vi kommer til at sove på den bare jord med skorpioner, orme og myg som konstante plager. Opgiv at komme med Mig. Hvis du er Mig virkelig hengiven, følger du Mine instruktioner."

"O Rama," siger Sita, "alle disse prøvelser er velsignelser for mig. Hvis Du beskytter mig, kan jeg udholde hvad som helst."

Da Rama ser hendes beslutsomhed, går Han omsider med til det. På Hans anmodning giver Sita alle sine værdifulde ejendele til *brahmanaerne* og *vaisnavaerne,* og sammen med Laksmana drager hun og Rama ud i skoven.

Sitas harmoni med jorden og alle levende væsener

"Min lykke vil være at betragte bjergene, søerne og floderne," siger Sita, da hun overbeviser Rama om at tillade hende at følge Ham.

Skovlivets naturlige skønhed fryder Sita, og hun føler sig så munter og hjemme der, at hun synes at foretrække det frem for byens komplekse liv. Hendes silke og guld er væk. Hun har opgivet paladsets seng – "så blød og hvid som mælkeskum" – for at sove på nedfaldne blade. Og hun spiser ikke længere forskellige lækre retter, men skovens frugter, nødder og grønne blade. Alligevel fortryder hun intet.

Livet i skoven afslører, at Sita har en særlig forbindelse til jorden, floderne og dyrene. Da det transcendentale par første gang krydser Ganges, folder Sita hænderne i bøn midt ude på floden:

"O Moder Ganges, beskyt Rama fra alle sider. Må Han tilbringe disse fjorten år, uden at der sker Ham noget."

Da Ravana bortfører Sita, er hun energisk og intelligent, selv om hun er desperat. Hun kalder på sine allierede i naturen – træerne, floden, fuglene og dyrene – og tigger dem om at hjælpe hende og fortælle Rama om hendes bortførelse.

Ude af stand til at hjælpe fælder træerne tårer i form af saft, og løverne, hjortene og elefanterne er sønderknuste. Sita vækker den gamle sovende fugl Jatayu og kaster sine smykker til aberne, der senere hjælper Herren Rama.

På Lanka tror Ravana, at ved at fortælle Sita om sin kærlighed til hende vil han hurtigt vinde hendes hjerte. Men Sita, der er bestandigt frygtløs, svarer ham: "Mit hjerte er viet til Rama uden afvigelse og inden anden end Rama. Hvorfor skulle jeg, en svane, der leger med sin mage i en lotusfyldt sø, vælge en vraltende and på bredden? Du kan gøre, hvad du vil med mig, men du kan være sikker på, at på grund af din nederdrægtighed og syndige lyst møder du snart døden ved Ramas hånd."

> "Vi er vidne til, hvordan hendes kærlighed til Rama overgår Hans pligt overfor hende."

Rasende giver Ravana hende tolv måneder til at overgive sig til ham i og sender hende til en lund af *asoka*-træer, hvor grusomme, hæslige kvinder piner hende.

Under Sitas tolv måneders fangenskab bliver Ravana mere og mere desperat og urimelig i sin frustrerede lyst. Men selv om en almindelig person i Sitas misholdte tilstand ville være svag og elendig, bliver hun stærkere og mere tankefuld. Den føjelighed, med hvilken hun tilpassede sig de skiftende omstændigheder i skoven, er afløst af en ubøjelig modstandskraft over Ravana og hans vagters terror.

Da Ravana igen bønfalder Sita, lægger hun et græsstrå imellem sig selv og ham som et symbol på hendes uvillighed til at have direkte berøring med ham.

"Du bør trække dit sind væk fra mig," siger hun, "og være tilfreds med de talrige gemalinder, du allerede har. Du vil aldrig være i stand til at få mig. Jeg kommer aldrig til at gøre noget, der går imod retskaffenheden, og derfor er der intet håb om, at du nogensinde vinder min gunst."

Derefter vender hun Ravana ryggen.

"Opgiv dit nyttesløse håb," siger hun til ham. "Du fortjener mig ikke mere, end et syndigt menneske fortjener fuldkommenhed. Fordi du handler perverst og styrer væk fra dydens vej, bliver du snart årsagen til hele dit kongeriges undergang. Dine tilbud om ubetydelig rigdom og kongelige bekvemmeligheder kan aldrig friste mig, for jeg er urokkelig i min hengivenhed til Rama. Jeg er lige så uadskillelig fra Rama, som solskinnet er fra solen."

Skønt tilsyneladende hjælpeløs og ramt af sorg vinder Sita sympatien hos nogle af de andre kvinder, som Ravana har bortført. I Ravanas fravær trøster de Sita. Også flere af vagterne, i særdeleshed Trijata, respekterer og bliver venner med Sita. De giver andre vagter besked om at tigge om Sitas tilgivelse. Sarama, hustru til Vibhisana, Ravanas dydige bror, vinder også sympati for Sita i kraft af hendes kyskhed.

Da Hanuman kommer og tilbyder at bære Sita på sin ryg over havet, svarer Sita, der altid er bevidst om den rette handlemåde: "Jeg har aflagt løfte om aldrig at røre en anden mands krop end Ramas. Jeg er allerede blevet krænket af at blive pågrebet af den syndige Ravana. Jeg kan ikke frivilligt røre en anden mand. Jeg kan heller ikke tillade nogen anden end Rama at redde mig og derved mindske Ramas berømmelse. Jeg foretrækker derfor at vente på min Herre i tillid til, at Han snart kommer."

Hanuman går med til Sitas anmodning ud af respekt for den uforlignelige kyskhed, som hun er berømt for.

Kilden til Sitas fredfyldthed

Sita tænker altid på Rama i sit hjerte og forsøger hele tiden at blive genforenet med Ham. Hendes forpligtigelse overfor Ham og hendes konstante meditation på Ham beskytter hende og giver hende styrke til at modstå Ravanas mange tilnærmelser og fristelser. Skønt Ravana kom-

mer med flere tilbud og flere trusler, forvandler Sitas urokkelige tro og overbevisning hende: hun bliver stærkere og fremmaner kræfter, hun aldrig før har brugt.

"Jeg kunne selv brænde dig til aske i kraft af min askese og kyskhed," siger Sita til Ravana, "men det har jeg ikke min Herres ordre til. Jeg ønsker heller ikke at spilde mine askesers fortjenester på et skarn som dig."

Sitas modstand imod Ravanas tvangsforestillinger tapper ham for de kræfter, han vandt igennem sine askeser. "Således dræbte Herren Ramacandras soldater Ravanas soldater, der havde mistet al lykke, fordi Ravana var blevet forbandet af Moder Sitas vrede." (*Srimad-Bhagavatam* 9.10.20)

Efter Ravanas død siger hans hustru Mandodari til hans slagne krop: "O du heldige, du kom under indflydelse af lystne ønsker, og derfor kunne du ikke forstå Moder Sitas indflydelse. Nu er du på grund af hendes forbandelse blevet reduceret til denne tilstand efter at være blevet dræbt af Herren Ramacandra." (*Srimad-Bhagavatam* 9.10.27)

Tre kvaliteter hos Sita afslører hendes indre harmoni

Sitas tilgivelse: Efter Ravanas død kommer Hanuman til Sita i hendes *asoka*-lund, og før han tager hende med til Rama, tilbyder han at dræbe de kvindelige vagter, der havde pint hende i så mange måneder.

I overensstemmelse med hendes ædle karakter er Sita altid velvillig imod de undertrykte.

"Disse vagter," svarer hun, "udførte blot Ravanas ordre. Vi bør ikke give dem nogen skyld. Al den lidelse, jeg gennemgik, var helt sikkert resultatet af mine egne tidligere misgerninger, for sådan er den universelle lov. En grundsætning fra gammel tid er altid den dydiges retningslinie: "En retskaffen person ser ikke andres krænkelser. For enhver pris overholder den person altid løftet om ikke at gengælde ondt med ondt, for de dydige anser god opførsel for deres prydelse.""

Sita siger også, at medfølelse bør altid vises imod syndere, for der er aldrig fundet nogen, der er fri for synd.

Sitas åbenhjertighed: Da Sita, Rama og deres soldater vender tilbage til Ayodhya, kommer de til Kishkindha, der er hjemsted for abekrigerne, der hjalp Rama med at besejre Ravana.

Sita siger: "Det ville være mig en glæde, hvis jeg kunne vende tilbage til Ayodhya i selskab med alle abehøvdingenes hustruer."

Rama standser vognen, aberne får hurtigt fat på deres hustruer, og da alle er tilbage og sat til rette, fortsætter de.

Sitas taknemmelighed: Efter kåringen af Sita-Rama vil Sita give Hanuman noget som tegn på værdsættelse for alt, han gjorde for hende. Hun åbner halskæden, som Rama har givet hende, og ser på Ham. Rama forstår hendes hensigt og beder hende om give halskæden til Hanuman, og hun anbringer den glad rundt om hans hals.

Symptomer på Sitas betingelsesløse kærlighed

I Sitas *lilaer* ser vi skønheden i hendes karakter i modsætning til den hæslighed, der driver hende og Rama i eksil. Vi er vidne til, hvordan hendes kærlighed til Rama overgår Hans pligt overfor hende. Vi ser hendes fornemme føjelighed til at acceptere vildmarkens askeser. Vi mærker hendes frygt for Ravana og beundrer hendes intelligens, da hun modsætter sig ham. Vi ser hende standhaftig og tålmodig som Ravanas fange. Vi ser hendes kyskhed vinde selv hendes ondskabsfulde vagter til hendes side. Vi ser hendes vilde vrede imod Ravana blive formildet af hendes konstante meditation på Rama. Vi opdager, at hendes askeser under *asoka*-træet ikke gør hende hårdhjertet, men medfølende. Alle disse hændelser bringes i samklang igennem hendes udelte, betingelsesløse kærlighed til Sri Ramacandra.

"Jeg kender til hendes udelte kærlighed til Mig," sagde Herren Rama. "Bevogtet som hun er af sin egen moralske kraft, kunne Ravana ikke have forbrudt sig imod Sita."

Maharaja Dasaratha, Sitas svigerfar, sagde engang til hende: "Din bemærkelsesværdige adfærd vil skaffe dig en plads i historien som den mest ærefulde kvinde, verden nogensinde har set." ॐ

Er denne vegetar farlig?

Interview med en vegetar

Af Dandaniti Devi Dasi

Da Drutakarma Prabhu, som også er kendt som arkæolog Michael Cremo, i februar besøgte Danmark med sit foredrag "Forbudt arkæolog," skabte han røre på blandt andet Århus Universitet. "Denne mand er farlig," fnyste forskere på universitetet ifølge Århus Stiftstidende. Men selv om Drutakarma i visse intellektuelle kredse anses som farlig på grund af sin forskning i arkæologiske fund, der tyder på, at der har levet mennesker som os millioner af år tilbage, er han meget fredsommelig og har været vegetar i snart 40 år. Han er også medforfatter til kogebogen "The higher Taste: A Guide to Gourmet Vegetarian Cooking and a Karma-Free Diet."

Interviewet er egentlig lavet med henblik på bladet Vegetaren, men vi synes, at vores læsere også skulle have glæde af det.

Dandaniti: Hvorfor valgte du at blive vegetar?

Drutakarma: Jeg har altid været interesseret i vegetarismen. Jeg husker som barn, at når jeg blev serveret kød, ville jeg somme tider lægge mærke til, at der var blodårer og muskler i, og jeg kunne forstå, at dette var døde dyrs kroppe. Det brød jeg mig ikke om, og en gang sagde jeg det til mine forældre. De havde imidlertid deres egen forståelse af, hvad der var sund mad for et lille barn, så de sagde blot: "Hvad det end måtte være, er det nu engang det, du skal spise." Så det gjorde jeg.

Da jeg flyttede hjemmefra for at studere, fik jeg en vis frihed til at eksperimentere med min egen kost, og i perioder var jeg vegetar, men fordi jeg ikke havde nogen etisk overbevisning om det, lagde jeg det på hylden igen.

Senere blev jeg interesseret i Indiens filosofi og medlem af Hare Krishna-bevægelsen. Derved fik jeg en meget dybere forståelse af grundene til at være vegetar. Først og fremmest medfører det den mindste grad af vold mod andre levende væsener. Jeg forstod også, at det var det bedste for miljøet, for en kost baseret på vegetabilier bruger mindre af jordens ressourcer. Oveni det lærte jeg om *karma*-loven, at hvis man spiser dyr, er man ansvarlig for at slå dem ihjel, også selv om man ikke gør det direkte selv. Ifølge *karma*-loven kommer den lidelse, man har påført andre, tilbage, dvs., man risikerer at blive født som et dyr og blive slået ihjel og spist. Det gav mening for mig.

I 1973 flyttede jeg ind i Hare Krishna-bevægelsens *asrama*, og det blev meget nemt for mig at fastholde en vegetarisk kost. Jeg oplevede, at når jeg boede sammen med folk, der alle praktiserede en spirituel vegetarisk livsstil, var det lettere. Det er sværere, når man er alene, og alle omkring en spiser kød.

Selv i dag, hvor jeg rejser meget rundt i verden og holder foredrag og laver videnskabelig forskning, føler jeg ingen tilskyndelse til at spise hverken kød, fisk eller æg. De fleste hoteller, jeg bor på, har en buffet, hvor man kan vælge mellem forskellige friske frugter og grønsagsretter.

Dandaniti: Hvordan blev du involveret i at skrive kogebogen *The Higher Taste: A Guide to Gourmet Vegetarian Cooking and a Karma-Free Diet*?

Drutakarma: Jeg har altid godt kunne lide at skrive, og da jeg blev medlem af Hare Krishna, begyndte jeg at arbejde for vores magasin *Back To Godhead*. På et tidspunkt blev jeg bedt om at være del af et team af forfattere, der skulle skrive en række små paperback-bøger om forskellige aspekter af Krishna-bevægelsens filosofi.

Vi ønskede at vælge de emner, der var mest oppe i tiden, og startede med at skrive en bog om reinkarnation, *Coming Back, The Science of Reincarnation*. Dernæst skrev vi *Chant and be*

Happy – Science of Hare Krishna meditation. Mange mennesker vil gerne være vegetarer, men mangler ofte en dybere forståelse af, hvorfor man er vegetar, så derfor skrev vi *The Higher Taste: A Guide to Gourmet Vegetarian Cooking and a Karma-Free Diet* .

I den forklarer vi forskellige grunde til at være vegetar. De fleste ved allerede, at det er sundere, og at det også er bedre for miljøet. Mange ved også, at der er en større grad af vold og lidelse involveret i en kødbaseret kost.

Hvad mange imidlertid ikke kender til, er loven om *karma*. Vi ville have folk til at forstå, at ikke blot lider dyrene nu, men den lidelse, man påfører dyrene, kommer tilbage til menneskesamfundet. Enten til hvert menneske som enkeltperson forstået på den måde, at det i reinkarnationsforløbet vil tage sin næste fødsel i dyrekroppe og blive udsat for samme behandling, eller *karmaen* kommer tilbage i en mere kollektiv form som krige. *Karma* betyder, at for hver handling er der en reaktion. "Som du sår, skal du høste." Alt, hvad vi sender ud mod andre, kommer tilbage til os på den ene eller anden måde.

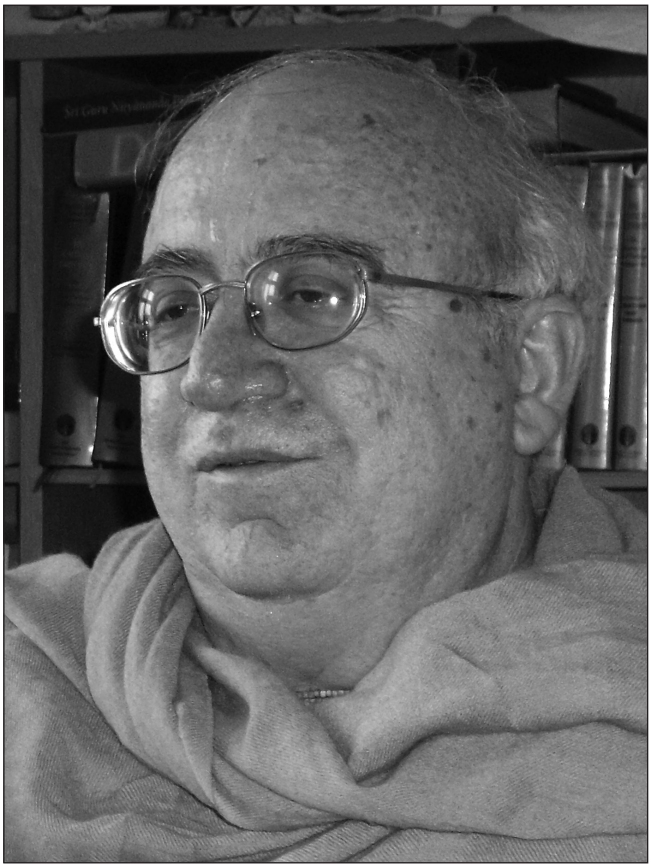

Drutakarma Dasa

Et andet aspekt, vi gerne ville forklare, er, at den mad, vi spiser, i sidste ende kommer fra Gud. I alle religioner findes der en måde, hvor folk takker Gud for deres mad. Man kan sige, at vi går et lille skridt videre ved at ofre en portion af den mad, vi spiser, til Gud først. Så i bogen beskriver vi også, hvordan man ofrer sin mad med hengivenhed til Gud.

Dandaniti: I bogen bruges udtrykket "*karma*-fri mad." Hvordan skal det forstås?

Drutakarma: Ideen er som sagt, at for hver aktion er der en reaktion. Det er ikke kun i forbindelse med kød, at der er *karma* involveret. Selv om vi kun spiser grønsager, betyder det i de fleste tilfælde, at man berøver en plante livet, og der er en vis grad af vold involveret. Ved at ofre maden til Gud bliver den fri for *karma*. Vi ønsker, at vores mad skal være fri for kemikalier og fri for vold, men den skal også være fri for *karma*.

Ved at ofre vores mad med kærlighed og hengivenhed til Gud, bliver maden åndeliggjort. Noget, der er åndeligt, har ingen *karma*, da *karma* er en materiel ting. Alt, hvad der kommer i kontakt med Gud, bliver åndeliggjort, hvis Han tager imod det. Man kan give eksemplet med en jernstang: Hvis man holder en jernstang længe nok i ilden, bliver den rødglødende, og hvis man holder den hen mod et stykke papir, vil det bryde i brand. På lignende måde kan materielle objekter, inklusive mad, forvandles

til spirituelle ting.

Dandaniti: Hvilke opskrifter indeholder bogen?

Drutakarma: Vi ønskede at appellere til mange forskellige mennesker, så bogen har et bredt udvalg af vegetariske retter: indiske, kinesiske, franske, italienske. Bogen blev trykt i 1980'erne og er en meget populær bog, der er blevet solgt i millioner af eksemplarer og oversat til snesevis af sprog. Mange mennesker har personligt fortalt mig, at grunden til, at de blev vegetarer, var, at de læste denne bog. Så det har været en stor fornøjelse at være med til at skrive *The Higher Taste*.

Dandaniti: Hare Krishna-bevægelsens tilhængere er traditionelt lakto-vegetarer, dvs., de spiser mælkeprodukter, men ikke æg. Hvordan kan det være?

Drutakarma: Et æg fra en høne er skabt til at blive en kylling, så derfor anser vi æg for at være "flydende kød". Mælk derimod er ikke beregnet til at blive til en kalv, men til at give næring til en kalv. Koen producerer mere mælk, end kalven har brug for, så derfor anser vi det for et gyldigt valg at være lakto-vegetar.

Dandaniti: Nogle vegetarer vil argumentere, at ud fra et sundhedsmæssigt aspekt er komælk ikke beregnet til mennesker, og at man ikke bør bruge mælkeprodukter, da køer i vore dage lider.

Drutakarma: Hvis man ønsker at se det på den måde, kan man sige, at INTET er beregnet til mennesker. Grønsager er ikke beregnet til mennesker. Deres funktion er at reproducere grønsager. Et salatblad er ikke beregnet for mennesker, det er beregnet til at forsyne planten med fotosyntese. Ifølge vores forståelse foreskriver Gud imidlertid vegetarisk føde inklusive mælk som den rette kost for mennesker, især folk, der er interesseret i åndelig udvikling. Men hvis man ikke ønsker at spise mælkeprodukter, kan man bare lade være. Man kan sagtens være Hare Krishna og ikke spise mejeriprodukter.

Dandaniti: Kan du fortælle noget mere om koens unikke position i den vediske kultur?

Drutakarma: Ifølge vedisk kultur bør mennesker ideelt set leve et meget enkelt, naturligt liv. Vores nuværende civilisation med sin teknologi, kæmpe supermarkeder og millionbyer er meget kunstig. Et af menneskets grundlæggende behov er føde. I den vediske kultur anses koen som meget værdifuld, for den forsyner mennesker med en meget nærende form for føde, nemlig mælkeprodukter, og det eneste, koen egentlig har brug for, er en lille smule græs. Tyrene værdsættes også højt, fordi de bruges til at pløje og til at transportere ting. De kan transportere ting uden benzinmotorer og pløje jorden uden traktorer. Ved at bruge tyrene og køerne på den måde kan man løse et af menneskesamfundets største problemer, fødevareproblemet, på en meget naturlig og simpel måde.

"I vores kultur har vi en anden ide om hvilke dyr, der er værdifulde. Vi ville for eksempel blive meget chokerede, hvis vi hørte, at en eller anden i København havde dræbt sin hund og spist den. På samme måde er det meget chokerende for folk i den vediske kultur, at nogen kan finde på at slå en ko ihjel og spise den."

En mere åndelig forståelse er, at Gud, kendt som Krishna, holder meget af koen. Alle har et yndlingsdyr, og i vores vestlige kultur har folk kæledyr som hunde, katte og fugle. På samme måde er Krishnas yndlingsdyr koen. I den vediske kultur anses koen derfor som tilbedelsesværdig.

I vores kultur har vi en anden ide om hvilke dyr, der er værdifulde. Vi ville for eksempel blive meget chokerede, hvis vi hørte, at en eller anden i København havde dræbt sin hund og spist den. På samme måde er det meget choker-

ende for folk i den vediske kultur, at nogen kan finde på at slå en ko ihjel og spise den.

Dandaniti: I den vediske kultur, som Krishna viser, lever Han sammen med køerne, og køerne er beskyttede, men i vores moderne samfund er køerne ikke beskyttede. De moderne tilhængere af Hare Krishna-bevægelsen indtager mælk fra ubeskyttede køer. Er det rimeligt?

Drutakarma: Den traditionelle vediske kultur var landbaseret, og folk boede i små landsbyer med køer og landbrug. I dag bor mange af Hare Krishna-bevægelsens medlemmer i storbyer og følger en vegetarisk diæt, hvor de bruger mælk fra køer, der ikke er beskyttet lokalt i landsbyen, og som måske senere slagtes. Det er en meget uheldig situation, og derfor ønskede grundlæggeren af Hare Krishna-bevægelsen, A.C. Bhaktivedanta Swami, at etablere landsbysamfund, hvor folk kunne have deres egne køer og beskytte dem gennem hele livet. Der findes en del af den slags samfund verden over. I Ungarn er der et meget velfungerende Hare Krishna-landbrugssamfund, hvor de dyrker det meste af deres egen mad. De har køer, der leverer mælk, og tyre, der anvendes til transport og pløjning. Det er absolut muligt, og vi vil gerne have flere af den slags.

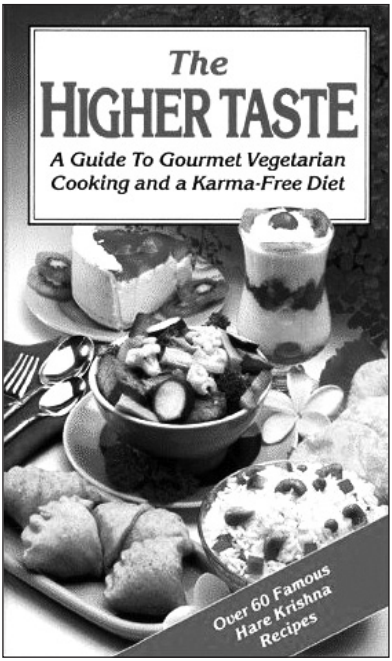

The Higher Taste

Dandaniti: I kapitlet 'The Hidden Cost of Meat' i *The Higher Taste* står der: Tilbage i august 1974 offentliggjorde The Central Intelligence Agency (CIA) en rapport, der advarede om, at i nær fremtid vil der muligvis ikke være mad nok til verdens befolkning, "medmindre de velstående nationer hurtigt skærer drastisk ned på deres forbrug af kornspisende dyr." Hvordan kan det være, at regeringerne stadig ikke gør noget for at skære kødforbruget ned?

Drutakarma: Der er nogle, der prøver at gøre det. Jeg så for nylig en udtalelse fra lederen af FN's klimapanel, Rajendra Pachauri, der sagde det samme: Den bedste måde at løse miljøkrisen er at stoppe med at spise kød. Ofte gør vi dog ikke noget ved problemerne, før vi befinder os på katastrofens rand.

Der er et stort pres på folk til at fortsætte med at spise den samme kost. Der er masser af penge forbundet med fødevareindustrien. Hvis folk begynder at leve mere enkelt og naturligt, vil det have indflydelse på hele den moderne økonomi. Det ville være en meget stor beslutning for Vestens lande at opfordre folk til at spise anderledes. Så i mangel på regeringsledernes forståelse og vilje til at gøre noget kan vi blot prøve at gøre, hvad vi kan, i vores egen lille cirkel af indflydelse, hvor lille eller stor den end er. Det kan også have en effekt.

Dandaniti: Har I foretaget ændringer i den nye udgave af *The Higher Taste* fra 2006?

Drutakarma: Der er enkelte opdateringer i statistikkerne, og nogle af opskrifterne er blevet skiftet ud.

Dandaniti: Somme tider bliver evolutionsteorien brugt som et argument for eller imod vegetarisme. For eksempel er der en teori om, at mennesker udviklede deres hjerner, fordi de begyndte at spise kød. Hvad mener du som arkæolog og forsker om den slags teorier?

Drutakarma: Det er et yderst interessant emne, og det er helt sikkert muligt via arkæologiske spor at sige noget om tidligere menneskers kost. Indtil nu har jeg ikke selv lavet den slags undersøgelser. Jeg har mest været optaget af spørgsmålet om, hvor gammel den menneskelige race er.

Jeg ved, at der er studier, der viser, at mange

lerkrukker fra den neolitiske periode (ca. 4000-2000 f. Kr.) blev brugt til at opbevare mælkeprodukter. Ved at undersøge det kemiske indhold af menneskers knogler og tænder kan man sige noget om deres kost. For eksempel er der visse isotoper, der viser sig i knoglerne, hvis man spiser fisk. Arkæologer kan også sige noget om tidligere tiders menneskekost ved at studere stenredskaber og se på slidmærkerne. Hvis de har været brugt til at forarbejde kød, vil man under elektronmikroskop kunne se små pletter af røde blodceller, og hvis de har været brugt til planter, vil man finde små plantefibre.

Jeg ved også, at forskere har rapporteret, at romerske gladiatorer var vegetarer. Nogle arkæologer undersøgte knogler fra gladiatorer, og testen tyder på, at de hovedsageligt spiste byg, bønner og tørrede frugter. Som jeg nævnte, kan man ved at studere lertøj fra tidligere tider få en ide om, hvad deres kost var. For eksempel har arkæologer i USA undersøgt lertøjsrester fra gamle indianske stammer og overvejende fundet spor fra planteføde og ikke så meget fra kød.

Dandaniti: Hvor langt går disse fund tilbage?

Drutakarma: Disse fund går et par tusind år tilbage. De fleste videnskabsfolk mener, at mennesker som os blev til for kun 100.000 eller 150.000 år siden, men jeg har påvist, at mennesker som os har eksisteret i mange millioner år. Så vidt angår menneskets såkaldte forfædre, tror jeg ikke, at de er menneskelige forfædre, men at de er abemennesker, der levede samtidigt med mennesker som os. Vi udviklede os ikke fra dem, vi sameksisterede blot med dem. En del af disse abemennesker spiste hovedsagligt frugt og grønsager, og nogle af dem spiste kød. Ligesom i dag er der nogle mennesker, der er vegetarer, og andre er mere altædende og spiser kød, fisk, æg og så videre. Så valget mellem en vegetarisk og ikke-vegetarisk kost har altid været der. Lavere arter som aber og primater er ikke i stand til at tage en moralsk beslutning, i hvert fald ikke i videre omfang. Det er kun mennesker med en udviklet intelligens, der er i stand til at forstå alle argumenterne for og imod en vegetarisk kost og tage en egentlig beslutning.

Dandaniti: Hvad er din yndlingsret?

Drutakarma: Blandt de traditionelle indiske retter kan jeg godt lide *kofta*, der er små grønsagsboller, der dybsteges og serveres med en tomatsovs. Jeg kan især lide sydindisk vegetarmad: *idli* med kokoschutney til morgenmad, *dosa* med fyld og forskellige slags chutney, *dal*, oste-*sabji*, og blandt de søde sager kan jeg godt lide *laddu*. Jeg holder også meget af italienske retter som pizza og pasta, da jeg er af italiensk afstamning. ॐ

(**GBC...**, fortsat fra side 2.)

om vigtigheden af landbrugsudvikling og kobeskyttelse og tilbringe 10% af deres tid på et/flere landbrugssamfund for at støtte hengivne på landbrug.

Ydermere opfordres ISKCON-projekter som templer, restauranter mm. til at købe produkter fra ISKCON's landbrug, hvor dette er muligt.

Hvor det ligeledes er praktisk muligt, bør ISKCON-templer, restauranter og projekter udforske muligheden for at købe jord, der kan stilles til rådighed for ISKCON-landmænd til dyrkning. I tilgift bør templer stille plads til rådighed til en rimelig pris, hvor ISKCON's landbrugsprodukter kan blive solgt.

Læs resolutionerne på nettet

Ellers vidner GBC-resolutionerne fra i år ikke om de store dramaer, ændringer og revolutioner. Meget af det er lovteknisk eller ikke lige relevant for alle hengivne. En lang sektion diskuterer regler for udstødelse fra ISKCON, og hvordan udstødte hengivne igen kan blive medlem af ISKCON. Det er også igen blevet fastslået, at tilbedelse af ISKCON-*guruer* må kun ske én gang om året på ISKCON's områder, nemlig på en pågældende *gurus vyasa-puja*-dag. Udover det er al offentlig *guru*-tilbedelse forbeholdt Srila Prabhupada.

Alle GBC-resolutionerne kan læses på Internettet, se www.dandavats.com. ॐ

Evolution er en kendsgerning

Af Lalitanatha Dasa

Skrevet til Back to Godhead i anledning af Darwin-året.

Evolutionærbiologen Francisco Ayala, fhv. præsident for The American Association for the Advancement of Science, skrev i 2007:

> Darwins største præstation var at vise, at den komplekse orden og funktion i levende skabninger kan forklares som resultat af en naturlig proces – naturlig udvælgelse – uden at skulle henvise til en Skaber eller anden ydre faktor.[1]

Evolutionister som Ayala anser evolution for en veletableret kendsgerning. Her er det selvfølgelig nærliggende for en udenforstående at spørge, hvilke videnskabelige beviser har fastslået denne kendsgerning. Lad os starte med Darwin.

Avl på dyr og planter

Darwin foreslog i sin teori en tilsyneladende plausibel naturlig *mekanisme,* der kunne forklare, hvordan alle levende former kunne være udsprunget fra den mest enkle mikrobe igennem naturlig udvikling over hundredvis af millioner år. Mere præcist hævdede Darwin, at arter er *grænseløst foranderlige* og kan ændre sig ubegrænset igennem samspillet imellem *naturlig variation* og *naturlig selektion*, der sorterer i den naturligt forekommende variation.

Med *art* mente Darwin, at medlemmer af samme art skal kunne få frugtbart afkom sammen. Kan de ikke dette, tilhører de forskellige arter. Arter kan igen opdeles i varieteter, der også kaldes racer eller sorter. I modsætning til arter er der ingen skarpe afgrænsninger imellem varieteter. De kan frit krydse sig med hinanden og få frugtbart afkom og nye varieteter, der stadig tilhører samme art.

Kernen i Darwins argument var, at *varieteter gradvist kan blive til arter igennem avl*:

> Ikke desto mindre er varieteter ifølge min opfattelse arter under dannelse eller, som jeg har kaldt dem, begyndende arter. Hvordan bliver de mindre forskelle imellem varieteter da forøget til at blive de større forskelle imellem arter? At dette jævnligt sker, kan vi slutte af, at imens de utallige arter overalt i naturen afslører tydelige forskelle, frembyder varieteter, de formodede prototyper og ophav til fremtidigt tydelige arter, ubetydelige og dårligt definerede forskelle.[2]

Læg mærke til, at Darwin "sluttede," at "dette jævnligt sker." Hvorfor kun sluttede? Fordi hverken han eller andre nogensinde direkte havde set varieteter blive til arter.

I mangel på direkte bevis pegede derfor Darwin til menneskets kunstige forædling af planter og dyr og antydede, at hvis man kan afstedkomme omfattende ændringer i en art igennem kunstig udvælgelse efter kun nogle få generationer, er det troligt, at naturen kan have udrettet det utænkelige efter æoner af naturlig udvælgelse. Darwin brugte de første to kapitler i sin bog på dette argument.

Ikke desto mindre er hans argumentation tvivlsom. Al forskning både før og efter hans tid peger på, at naturen har grænser for, hvor meget en art kan ændres. Avl kan kun blande allerede eksisterende særpræg. Avl på hunde kan give hunde af forskellige størrelser og farver, men de er stadig hunde og bliver aldrig til katte, uanset hvor længe vi forsøger. Det eneste avl gør, er at blande og kombinere allerede eksisterende karaktertræk.

Ifølge zoologen Pierre Grassé:

> På trods af det stærke pres, som kunstig udvælgelse over flere årtusinder afstedkommer, opstår der ikke nye arter. Et sammenlignende studie af sera, hæmoglobiner, blodproteiner, frugtbarhed osv. viser, at arterne holder sig indenfor samme specifikke afgrænsning. Dette er et ikke et spørgsmål om skøn eller subjektiv klassificering, men en realitet, der kan måles. Kendsgerningen er, at selektion giver håndgribelig form til og samler alle de

varieteter, et genom kan frembringe, men udgør ikke en nyskabende evolutionær proces.[3]

Pangenese

Darwin tog også fejl med hensyn til arvelighed, hvilket yderligere svækkede hans teori. Det er vigtigt at huske, at *naturlig udvælgelse* ikke er en skabende proces, der kan skabe nye variationer indenfor en art. Naturlig udvælgelse kan kun eliminere. Darwin bemærkede derfor,

> …medmindre nyttige variationer forekommer, kan den naturlige udvælgelse intet gøre.[4]

Udover naturlig udvælgelse havde Darwin altså brug for en kilde til nyt genetisk materiale. Han troede, at denne kilde kom fra, at ydre indflydelser såsom føde og miljø, eller hvordan organer bruges eller ikke bruges, forårsager ændringer i en organisme, og at disse ændringer videreføres til de næste generationer. Han skrev:

> Ud fra de kendsgerninger, som der hentydes til i første kapitel, mener jeg, at der ikke kan være megen tvivl om, at brug hos vore tamdyr styrker og forstørrer visse dele, og mangel på brug formindsker dem, og at sådanne modifikationer nedarves.[5]

Darwin havde denne ide fra Lamarck, en fransk naturforsker, der havde foreslået, at giraffer havde udviklet sig, fordi deres stamfædre havde fået en længere hals ved at skulle strække sig for at spise blade, som andre dyr ikke kunne nå, og som resultat havde fået kalve med længere halse.

Denne ide om "pangenese" er forkert, ved man nu. Erhvervede egenskaber nedarves ikke. Vi kan gå til vægtløftning og udvikle muskler af stål, men vores børn fødes ikke af den grund med større muskler. I nogle kulturer forøger kvinder deres skønhed ved at gøre deres læber og øreflipper større, men alligevel ligner deres nyfødte døtre piger i andre kulturer. Køer får ikke større yvere, når de bliver malket, og giver dette træk videre til deres kalve, og en art, der udsættes for kulde, udvikler ikke pels, fedtlag og et større stofskifte og viderefører disse træk til næste generation. Naturlig udvælgelse eliminerer blot de individer, der ikke *allerede* har disse fordelagtige karaktertræk.

Gregor Mendel opdagede arvelighedslovene omkring Darwins tid. Igennem sine eksperimenter med planteavl fandt Mendel ud af, at arvelighed kun er en videreførelse af konstante faktorer fra den ene generation til den næste. Skønt faktorerne kan blandes og sammensættes under forplantningen, fortsætter de med at være adskilte og uforanderlige fra den ene generation til den næste. Pangenese forekommer ikke.

Neodarwinisme

Da Darwins ideer om foranderlige arter og pangenese havde vist sig ikke at være korrekte, indså de fleste videnskabsfolk, at hans foreslåede mekanisme var uholdbar. Dette blev generelt accepteret i slutningen af 1800-tallet. Men paradoksalt nok var evolution nu blevet så meget en del af den videnskabelige tænkemåde, at man fortsat gik ud fra, at evolutionen havde fundet sted. Efter årtiers diskussion blev man under navn af neodarwinisme enige om, at tilfældige mutationer må være kilden til nyt arvemateriale.

Selv om nedarvede karaktertræk generelt forbliver stabile og uforandrede, havde man lagt mærke til, at en sjælden gang sker der alligevel genetiske ændringer. Til at begynde med kaldte man disse ændringer for "naturens luner." Senere blev de kendt som "mutationer." I en meget senere tid i 1950'erne viste det sig med opdagelsen af DNA-dobbeltspiralen, at mutationer er tilfældige fejl, der indtræffer, når den genetiske kode, der lagres på DNA'et, kopieres.

Det er vigtigt at forstå, at denne neodarwinistiske mekanisme er svagere end Darwins oprindelige mekanisme. Sidstnævnte var næsten deterministisk af natur; hvis der var mangel på mad længe nok, og den eneste måde at overleve på var at strække halsen og spise det, som ingen andre indenfor ens art kunne nå, ville ens efterkommere næsten med sikkerhed udvikle lange halse og i sidste ende blive til giraffer. Men at opnå det samme igennem tilfældige mutationer er noget helt andet. Det tilstrækkelige antal tilfældige mutationer, der kræves for at udvikle en lang hals, indtræffer ikke blot, fordi det på et bestemt tidspunkt er en fordel at have en lang hals. Da mutationer er tilfældige, kan de indtræffe eller lade være, og da sandsynligheden for hver enkelt mutation er meget lille, indtræffer

den sandsynligvis ikke på det tidspunkt, hvor der er brug for den.

Ydermere er det tvivlsomt, om mutationer overhovedet kan være gavnlige. Lægebibliotekerne er fyldt med tykke bøger, der opremser alle de sygdomme, som mutationer kan afstedkomme, imens der er mere end langt imellem eksempler på mutationer, der gavner en organisme.

Selv om neodarwinismen har været god latin i over hundrede år, er det således usikkert, om denne teori overhovedet har foreslået en egentlig mekanisme, der kan forklare, hvordan evolutionen sker. Dette blev tydeligt i 2008, da Konrad Lorentz Instituttet i Østrig indbød nogle af verdens førende teoretiske biologer til en konference ved navn "Toward an Extended Evolutionary Synthesis" ['Hen imod en udvidet evolutionær syntese']. Organisatorerne forklarede ideen med konferencen i deres invitation:

> Udfordringen synes os tydelig: hvordan får vi rent begrebsmæssigt rede på de forbløffende fremskridt, biologien har gjort siden 1940'erne, da MS ["den Moderne Syntese"; neodarwinisme kaldes også for den Moderne Syntese] tog form? Ikke blot har vi været vidne til den molekylære revolution fra opdagelsen af DNA'ets struktur til den genomiske tidsalder, men vi har også måttet brydes med en voksende følelse af, at vi simpelthen ikke ligger inde med de teoretiske og analytiske redskaber, der er nødvendige for at kunne hitte rede i den forvirrende variation og kompleksitet i levende organismer.[6]

Kan det siges mere tydeligt? "Vi har ikke de teoretiske redskaber" til at kunne forklare "den forvirrende variation og kompleksitet i levende organismer."

Evolution er en kendsgerning

Ikke desto mindre anser evolutionister flest stadig evolution for en kendsgerning. Hvorfor? Det er et godt spørgsmål. Wistar-konferencen gav en antydning derom.

I 1967 var Wistar Instituttet i Philadelphia, USA, vært for konferencen "Matematiske udfordringer af den neodarwinistiske tolkning af evolutionen." Førende matematikere argumenterede imod førende evolutionsbiologer for, at det er statistisk umuligt, at komplekse organer som øjet kan have udviklet sig igennem tusinder og atter tusinder af små, tilfældige mutationer. Antallet af mutationer, der kræves for at skabe et komplekst øje, er simpelthen for stort, og der har ikke været tid nok i jordens historie til, at disse mutationer kan have fundet sted.

I stedet for at indrømme problemet beskyldte biologerne matematikerne for at "drive videnskab baglæns." Evolution *er* en fastslået kendsgerning, fremførte de. Øjet *havde udviklet sig*, og derfor kunne de matematiske problemer ikke afspejle et virkeligt problem. Evolutionærbiologen Ernst Mayr udtalte beroligende: "Ved at justere disse tal skal det hele nok på en eller anden måde falde på plads. Vi finder trøst i den kendsgerning, at evolutionen har fundet sted."[7]

Men hvad præcist gjorde Mayr så sikker på, at evolutionen havde fundet sted? Det kom han ikke nærmere ind på.

Måske var det fossilerne. Men det mente Darwin ikke:

> …antallet af mellemliggende varieteter, der tidligere eksisterede, [må] så sandelig være enormt. Hvorfor er hver eneste geologisk formation og hver eneste aflejring da ikke fyldt med sådanne mellemliggende led? Geologien afslører helt sikkert ikke en sådan fint opdelt organisk kæde, og dette er måske den mest indlysende og alvorlige indvending, man kan gøre imod teorien.[8]

Darwin anså fossillagene og manglen på mellemliggende former imellem arter for "måske den mest alvorlige indvending" imod sin teori! Har dette ændret sig siden? I 1954 skrev Professor Heribert Nilsson fra Lunds Universitet i Sverige:

> Fossilmaterialet er nu så fuldstændigt, at…manglen på overgangsrækker ikke kan forklares som mangel på materiale. Manglerne er virkelige, de vil aldrig blive udfyldt.[9]

Så sent som i 2008 skrev en af verdens mest fremtrædende palæontologer, Niles Eldredge:

> [M]ønstrene i den evolutionære historie

> gentager typisk sig selv uafhængigt af tid eller sted. Mønstret [er et af] tilsyneladende hurtig fremkomst af højere rækker med deres afgrænsende tilpasninger…allerede helt til stede i de tidligst kendte fossiler, hvilket lader formode…en meget hurtig evolutionær oprindelse, der ofte ikke efterlader spor af mellemformer.[10]

Selv om det modsatte ofte hævdes, er det altså tvivlsomt, at fossilerne giver mere bevis for evolution i dag end på Darwins tid. Kun ved først at antage evolution kan palæontologerne indpasse fossilerne i, hvad der ligner nydelige evolutionære stamtræer.

Hvad med de molekylære beviser? I dag anser mange evolutionister sammenligninger af sekvenser i forskellige proteiner, RNA-molekyler og afsnit af gener på DNA hos forskellige arter for at være det bedste bevis for evolution. Men ved nærmere besigtigelse viser det sig, at molekylære analyser også ofte stiller spørgsmålstegn ved den overordnede ide om evolution. I mange tilfælde har molekylære analyser enten ikke kunnet etablere slægtsforhold imellem arter eller antydet andre slægtsforhold end dem, anatomiske sammenligner og fossilstudier peger på. Forskellige molekylære studier af samme sekvenser giver også somme tider selvmodsigende resultater, og visse brede molekylære sammenligninger på tværs af hele den levende verden kan ikke pege på noget evolutionært slægtskab overhovedet. Molekylærbiologen Michael Lynch bemærkede:

> En afklaring af de fylogenetiske slægtsforhold imellem de store dyrerækker har været et vanskeligt problem, hvor analyser af forskellige gener eller selv forskellige analyser af samme gener giver en mangfoldighed af forskellige fylogenetiske træer.[11]

Det er også værd at bemærke, at ligheder – som er det, molekylære analyser forsøger at kategorisere – uanset om de er anatomiske eller molekylære, ikke nødvendigvis er bevis for evolution. Næsten hundrede år før Darwin opfandt den svenske naturforsker Carl von Linné det klassifikationssystem, som biologerne stadig anvender i dag, og klassificerede dyr og planter i forskellige kategorier ud fra anatomiske ligheder. Så Linné denne klassifikation som bevis for evolution? Nej, han anså det for at være en afdækning af en større guddommelig plan eller design. Faktum er, at lighed kan lige så godt skyldes design som evolution, hvilket er åbenlyst, hvis vi tager biler som eksempel. Forskellige bilmodeller som Volvo, Opel og Toyota har mange "anatomiske" ligheder til fælles. Ikke desto mindre er biler designede, og hver eneste bil er separat fremstillet. Lighed er i sig selv ikke nok til at afgøre, om vi står med et tilfælde af naturlig evolution eller design.

Det endelige bevis

Hvad svarer evolutionister, når de konfronteres med muligheden for design? Nu afdøde Stephen Gould, professor i zoologi på Harvard, skrev:

> Underlige arrangementer og sjove løsninger er bevis på evolution, for de er veje, en fornuftig Gud aldrig ville betræde.[12]

Biologen Douglas J. Futuyma skrev på samme måde i sin universitetslærebog *Evolution*:

> Der er mange eksempler [på karaktertræk i levende organismer]…der er uforenelig med ideen om, at en almægtig Skaber, der burde være i stand til at holde sig til et optimalt design, er årsag til dem.[13]

Tilsyneladende anser disse evolutionister deres egne vurderinger af, hvordan Gud ville have skabt, for at være bevis for evolution.

Selv Darwin fremførte:

> Jeg kan ikke se lige så tydeligt, som andre kan, eller som jeg gerne ville, tegn på design og gode intentioner til alle sider omkring os. Det virker, som om der er for megen lidelse i verden. Jeg kan ikke få mig selv til at tro, at en godgørende og almægtig Gud med vilje skulle have skabt Ichneumonidae [hvepse] med den udtrykkelige hensigt, at deres larver skulle æde kålorm levende indefra, eller at en kat skulle lege med mus.[14]

Desværre præciserede hverken Darwin eller hans tilhængere, hvorfra de har deres viden om, hvordan Gud ville have skabt, eller hvad Hans

motiver skulle have været for at have gjort det på en bestemt måde. Ikke desto mindre ser man ofte evolutionister argumentere i retning af, at "Gud ville aldrig have gjort det på den måde. Derfor må det være resultat af en tilfældig, utilsigtet evolution."

Nogle går endog så vidt som til at hævde, at fordi Gud umuligt kan findes, må evolution i mangel på nogen anden mulighed være forklaringen. Zoologen Richard Dawkins skrev:

> Hvis vi vil postulere en guddom, der er i stand til at konstruere al den organiserede kompleksitet i verden, enten øjeblikkeligt eller ved at styre evolutionen, må den guddom allerede have været umådeligt kompleks til at begynde med.[15]

Ud fra dette (der i bund og grund antyder det samme som "Hvis alt kommer fra Gud, hvor kommer Gud så fra?") slutter Dawkins, at Gud er en meget usandsynlig mulighed, eller slet ingen mulighed overhovedet, og fremfører dette som et bevis på evolution. Derfor må livet være opstået spontant fra livløs materie på trods af den forsvindende lille sandsynlighed for, at dette nogensinde skulle være sket, for ifølge Dawkins er der på forhånd ingen anden rationel mulighed end evolution.

Her kan man selvfølgelig spørge, at når personer som Dawkins hævder, at "Evolution er en kendsgerning," har vi så virkelig at gøre med en videnskabeligt fastslået kendsgerning, eller blot med såkaldte videnskabsmænd, der ikke kan få ideen om Guds mulige eksistens til at passe ind i deres logiske strukturer og verdensbillede? Beviser sådanne argumenter virkelig, at der er sket en evolution, eller beviser de blot nogle moderne evolutionsbiologers uvidenhed om de klassiske filosofiske argumenter for den mulige eksistens af Gud som en evig, årsagsløs årsag, en viden, der i tidligere tider var del af enhver uddannet persons intellektuelle bagage?

Det er under alle omstændigheder vigtigt at huske, at den diskussion, Darwin lagde op til, var, om arter var blevet skabt hver for sig af Gud eller havde udviklet sig af sig selv. Det er naturligvis en reel diskussion. Men hvis det ved nærmere eftersyn viser sig, at beviserne for Darwins opfattelse er svage eller ikke-eksisterende, og evolutionister så pludselig vil have, at ideen om Gud som mulighed slet ikke må diskuteres i en videnskabelig sammenhæng (medmindre vi selvfølgelig vil argumentere imod Gud som en mulighed), har vi da at gøre med videnskab og fastslåede kendsgerninger eller med tilslørede materialistiske og ateistiske argumenter, der giver sig ud for at være videnskabelige beviser?

Er det her, vi står, når det hævdes, at "Evolution er en kendsgerning"? ॐ

Referencer.

1. Darwin's greatest discovery: Design without designer, Francisco J. Ayala, Proceedings of the National Academy of Sciences, *USA*, Vol. 104, maj 15., 2007, s. 8567–8573.

2. The Origin of Species by Means of Natural Selection or the Preservation of Favoured Races in the Struggle for Life, Charles Darwin, først udgivet af John Murray i 1859, her fra en udgave fra Penguin Books 1985, s. 155.

3. Darwin on Trial, 2nd Edition, Phillip Johnson, Inter Varsity Press, Illinois USA 1993, s. 18.

4. The Origin of Species, s. 132.

5. The Origin of Species, s. 74

6. Online på http://www.scoop.co.nz/stories/HL0803/S00131.htm.

7. Darwin on Trial, s. 38-39.

8. Origin of Species, s. 292.

9. Synthetische Artbildung, N. Heribert-Nilsson, Gleerup, Sverige: Lunds Universitet 1954, s. 1212.

10. Paleontology and Evolution, Niles Eldredge, Evolution, Vol. 62 (2008) s. 1544–1546.

11. The Age and Relationships of the Major Animal Phyla, Michael Lynch, Evolution 53 (1999), s. 319-325.

12. The Panda's Thumb, Stephen Jay Gould, W, W. Norton & Co., New York 1980, s. 20.

13. Evolution, Douglas. J. Futuyma, Sinauer Associates, Sunderland, MA 2005, s. 49.

14. Darwin i et brev til Asa Gray, maj 22, 1860.

15. The Blind Watchmaker, Richard Dawkins, Longman Scientific and Technical, 1986, s.316.

En dag med det hellige navn

Af Jatayu Dasa

Den 4. april 2009 kørte otte hengivne i templets bil ud til Dandaniti Devi Dasi og Lalitanatha Dasa i Skamstrup til en dag med sang af Herrens hellige navn. Det hele var fint arrangeret af Lalita-Gopinatha Dasi, der efter at være blevet spurgt af sin mand Kamsahanta Dasa, hvad hun ønskede til sin fødselsdag, svarede, at hun ville have et *nama-yajna*. Da Dandaniti hørte om ideen, gik hun med det samme med til at være vært for begivenheden.

Vi blev budt varmt velkommen af Dandaniti og Lalitanatha, da vi ankom til en dag med sang af Hare Krishna i form af *japa*, *kirtana* og *bhajana*. Imens de hengivne samledes i stuen til let snak, stillede Adityavarna Devi Dasi sine egne Deiteter, Gaura-Nitai, op på alteret og gjorde klar til *arati*. Klokken 10.30 blev der blæst i konkylien, og vi havde en blød, fredfyldt og hengiven *kirtana*.

Til min overraskelse blev der efterfølgende serveret to slags pizza som et lille mellemmåltid, så sulten ikke skulle forstyrre vores meditation på chantningen de næste timer. Derefter samledes vi ude i haven, hvor vi sad på tæpper under en varm og skinnende sol. Lalita-Gopinatha åbnede *japa*-workshoppen med en femten minutters introduktion, hvor hun gennemgik dagens program og talte om vigtigheden af at chante. Hun gav os alle forskellige kort med vers om chantning på, sørgede for alles hengivnes komfort og bekvemmelighed og imponerede i det hele taget med sin dygtighed til at organisere dagens begivenheder.

Derpå blev vi alle bedt om at chante to runder af Hare Krishna-*maha-mantraet*:

Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare/Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare

Da vi alle var færdige med vores personlige chantning på vores kæder, gjorde Lalita-Gopinatha opmærksom på, at alting starter med chantning. ”Det ligger alt sammen i posen,” pointerede hun, hvormed hun mente, at hele vores åndelige liv kan koges ned til, hvad vi gør med kæden i vores *japa*-pose, eller hvor godt vi chanter Hare Krishna med andre ord. Hvis ens chantning er dårlig, bliver ens læsning og andre tjenester det også.

I de næste 90 minutter talte vi om forskellige erkendelser om vores chantning. Flere hengivne gav udtryk for, hvordan deres liv havde ændret sig til det bedre igennem chantning af Hare Krishna. Det var en meget stærk øvelse, for det er en hjælp at høre, hvordan andre hengivne har forbedret deres chantning. Det hjalp til at bekræfte ens egen tro på chantningen.

Personligt mærkede jeg en vis følelse af frihed ved at være ærlig og åben sammen med de hengivne. Før i tiden var jeg aldrig den slags person, der let åbner hjertet, men med disse hengivne kom det naturligt denne dag.

Vi delte os i to grupper, hvor vi diskuterede forskellige problemer med chantning, og hvordan man løser dem. Vi talte om, hvad vi læste, og hvad vi havde lært fra chantningen igennem årene. Derefter samledes vi alle og delte med de andre grupper, hvad vi havde talt om i hver enkelt gruppe.

Alt imens blev dagen smukkere for hvert minut med solens varme og stilheden fra de omgivende gårde og marker. Vi startede en to timers *bhajana*, der som gruppe førte os tættere på hinanden på en måde, som ikke kunne gøres på nogen anden måde. Vi var sådan en forskellig samling enkeltpersoner fra fire forskellige lande, og alligevel var der fuldstændig fred og harmoni imellem os. Da vi nærmede os afslutningen, tænkte jeg, at en sådan *japa*-retreat var en glimrende ide, og var taknemmelig for at være blevet inviteret.

Vejret blev pludseligt lidt køligt, så vi rykkede ind i freden i Lalitanathas simple landbolig. Imens de hengivne talte frit fra leveren, lagde Dandaniti puder på gulvet til at sidde på og

forsvandt derefter ud i køkkenet for færdiggøre, hvad der viste sig at være et delikat festmåltid. Flere hengivne havde en ret med hjemmefra. Da ofringen blev lavet, reciterede nogle hengivne deres *gayatri-mantra* eller læste fra en af Srila Prabhupadas bøger. Bagefter da de hengivne gik i dyb meditation over den fantastiske *prasadam*, var der kun lidt tale.

De hengivne synger det hellige navn.

Imens de hengivne blev færdige med at ære *prasadam*, udtrykte Lalita-Gopinatha sin taknemmelighed til alle for at have været med til denne *japa*-retreat. Hun bad om de hengivnes tanker om dagen og forslag til forbedringer. Alle sagde, at de var meget glade for dagens aktiviteter, og nogle gav forslag til, hvordan den næste *japa*-retreat kunne blive endnu bedre. Derefter bukkede vi os alle ned og viste vores respekt for hinanden, pakkede vores ting og tog hjem.

For mit eget vedkommende var det generelle resultat af *japa*-retreat'en, at jeg erfarede noget nyt i min chantning og fik mere kraft og entusiasme. Jeg følte mig også opmuntret til at blive mere seriøs med min chantning og tænkte, at vi skulle gøre noget lignende igen i nær fremtid. At være sammen med hengivne er altid en stor oplevelse, men at tilbringe hele dagen med at chante, hvilket jeg aldrig havde gjort før, var fænomenalt og udbytterigt. At være sammen med de hengivne gjorde det på en eller anden måde lettere at overgive sig til det hellige navn. Alene er det somme tider lidt vanskeligt at chante med dyb meditation, men med hengivne fandt mit hjerte det let at åbne op.

Med dette i baghovedet kom jeg i tanke om en kommentar til et vers fra *Srimad-Bhagavatam*, hvor Srila Prabhupada skriver:

"Når de rene hengivne samles for at synge, høre og tale om Guddommens Højeste Personlighed, bliver stedet, hvor de samles, Vaikuntha. Den hengivne behøver ikke at bede til Herren om at blive overført til Vaikunthas verden. En ren hengiven kan skabe Vaikuntha eller Vrindavana hvor som helst blot ved at recitere Herrens herligheder uden forseelse." (*SB*. 4.30.33)

Jeg fortalte Lalita-Gopinatha, at vi skulle have et sådant program igen, gerne flere gange i løbet af sommeren. Den var hun med på, og næste gang skal flere med. Hun ville gerne have inviteret mange andre hengivne, men begrænsede det med vilje denne gang for ikke at forstyrre gruppens intimitet, specielt da det var et eksperiment, og vi skulle tale om chantning og vores personlige liv. Personligt kan jeg anbefale andre hengivne, at de danner deres egne grupper og finder fredfyldte steder, hvor de kan dele herlighederne ved Krishnas hellige navn. I mellemtiden vil jeg udtrykke min dybeste taknemmelighed til alle de hengivne, der deltog, for deres venskab og åndelige støtte. Jeg håber en dag at kunne gøre dem gengæld på samme måde. ॐ

Herren Nrsimhadevas fremkomst og auktion over Gaura-Nitais maha-prasadam

Det er Herren Nrsimhadevas fremkomstdag, Nrsimha-caturdasi, den 8. maj. I den anledning afholder templet i Vanløse fest for Nrsimhadeva efterfølgende søndag (10.5.09) fra klokken 15. En del af festprogrammet omfatter en auktion over Gaura-Nitais aflagte udstyr. Aditya Varna Devi Dasi skriver:

"Til glæde for Sri-Sri Gaura-Nitai bliver der afholdt en auktion i templet under fejringen af Herren Nrsimhadevas fremkomstdag den 10.5.09. De auktionerede genstande inkluderer tøj, smykker og andre ting, som Gaura-Nitai har brugt de sidste par år. Hvis I husker det, var den sidste auktion, vi holdt på Radhastami, en stor succes. Alle donationer går udelukkende til indkøb af nødvendige ting til Deiteterne såsom tøj, perler, materialer til syning og smykker. Tidspunktet for auktionen bliver givet under den indledende *bhajana*. På vegne af Sri-Sri Gaura-Nitai vil vi i *pujari*-afdelingen udtrykke vores taknemmelighed for al den hjælp, både i form af arbejde og donationer, som I alle har givet.

Jeres tjener, Adityavarna Devi Dasi."

På selve Nrsimha-caturdasi er man selvfølgelig også velkommen til at møde op og være med til *arati* og *bhajana*. Ring på tlf. 48286446 for nærmere oplysninger.

Jahnus helbredelse

I sidste nummer fortalte vi om Jahnu Prabhus ulykke, hvor han og hans hustru, Braja Sevaki, kom alvorligt til skade i en trafikulykke i Calcutta den 12. marts 2009. På det tidspunkt svævede Jahnu imellem liv og død, men nu ser det ud til ved Krishnas nåde, at han ikke blot overlever, men også mirakuløst har god chance for at komme sig fuldstændigt, selv om han brækkede begge arme og ben og led andre svære kvæstelser på hele gruppen. Vi foreslår dog, at man stadig beder en ekstra bøn til Krishna for ham. ॐ

Ordliste

acarya: mester, der lærer igennem sit eget eksempel
asrama: livsorden bestemt i forhold til ens stadie i livet. Tempel eller kloster. De hengivnes private område i et tempel. Tempelskole, hvor eleverne bor i skolen
bhajana: tilbedelse. (overf.) stillesiddende sang (af Hare Krishna)
bhakti: hengivenhed. Hengiven tjeneste
brahmana: en person fra den første af de fire samfundsklasser, den intellektuelle
chante, chantning: fordansket fra engelsk 'to chant', der betyder at synge eller recitere
Deitet: (fordanskning af 'Deity':) Guddom. Hellig statue af Krishna.
dharma: natur, pligt. Populært oversat som religion
ekadasi: den ellevte dag efter fuld- eller nymåne
Gaudiya-vaisnavisme: Caitanyas religiøse tradition
gopi: kohyrdepige. Krishnas mest fortrolige hengivne i Vrindavana
grhastha: en husholder eller gift menneske
harinama: Guds hellige navn, (overf.) optog med sang af Krishnas hellige navne (egentlig 'harinama-sankirtana')
japa: lavmælt fremsigelse af et mantra (ordret: mumlen).
japa-mala: kæde, man tæller på under japa
Kali-yuga: den nuværende tidsalder, den fjerde af de fire tidsaldre. Den mest faldne og materialistiske tidsalder.
karmakanda: den frugtstræbende handlings vej
kichari: sammenkogt ret med ris, dal-bønner, grøntsager og krydderier
kirtana: forherligelse, sang af Hare Krishna (overf.) kombineret med dans
maya: illusion, kraft, energi. Oftest: Krishnas illusoriske energi
nama-hatta: gruppe af hengivne, der mødes hjemme hos sig selv
prasadam: (overf.) mad, der er ofret til Krishna. Ordret betydning: barmhjertighed
Ratha-yatra: traditionel vognfestival, specielt kendt fra Jagannatha Puri
sadhu: en hellig mand
samadhi: bruges her i betydningen mindestempel for en stor person efter hans død
sankirtana: fællessang af Hare Krishna. Caitanya Mahaprabhus bevægelse kaldes også sankirtana-bevægelsen. sannyasa: den forsagende livsorden
sannyasi: munk i forsagelsens livsorden
sastra: de åbenbarede skrifter
vaisnava: en hengiven af Visnu eller Krishna. Refererer også til 'monoteist'.
yajna: offerhandling
yatra: 'tempel' i betydningen organisation, institution eller menighed. Også festival, samling.
yogi: en, der praktiserer yoga, at forbinde sig med den Højeste

Hvid fredag

Ved
Dandaniti
Devi Dasi

Fredag hedder på sanskrit *shukra-var*, fordi den er opkaldt efter Sukracarya, der tog fødsel på en fredag. Sukra er den samme som planeten Venus, der har en særlig indflydelse på denne ugedag.

Sukra var en *brahmana* og studerede under helgenen Angirasa, men fordi han blev forstyrret over, at Angirasa favoriserede sin søn Brihaspati frem for sine andre elever, begyndte han i stedet at studere hos Gautama Rishi. Da Brihaspati senere blev læremester for halvguderne, besluttede Sukra på grund af deres tidligere rivalisering at blive dæmonernes læremester og hjælpe dem med at vinde over halvguderne.

Sukras farve er hvid og sølvfarvet, og det anses derfor for lykkevarslende at bære hvidt eller lyst tøj om fredagen. Sukra ses almindeligvis med fire hænder siddende på en lotusblomst eller på en vogn trukket af otte heste. ॐ

Det Krishna-bevidste køkken

Transcendental madlavning og kogekunst

Ved Dandaniti Devi Dasi

Ekadasi-scones (10-12 stk)

På *ekadasi*-dagen kan man godt savne et stykke brød i madpakken, og det er ikke umuligt at bage brød på *ekadasi*. *Ekadasi*-brød er naturligt glutenfrit og kan derfor være lidt svært at få til at hænge sammen. Lidt HUSK (loppefrøskaller) udblødt i vand eller anden væske er et godt bindemiddel.

I denne opskrift på scones har vi brugt quinoa- og boghvedemel. Andre "mel" typer, man kan bruge på *ekadasi*, er kartoffelmel, kokosmel, knuste hørfrø, græskar- og solsikkekerner, knuste nødder og mandler, tapiokapulver, amarantfrø, brændenældepulver, hybenpulver og mælkepulver. Hvis man har en elektrisk krydderkværn/kaffemølle er det nemt at lave sin egen mel af de nævnte slags. Mosede bananer, revne gulerødder og tørret frugt er godt til at give lidt mere smag i *ekadasi*-bagværk.

Ingredienser:

2 dl quinoamel
2 dl boghvedemel
2 dl piskefløde
4 tsk. loppefrøskaller (HUSK)
2 tsk. natron
1 knsp. salt
2 tsk. rørsukker (kan udelades)
2 dl rosiner, hakkede
mælk eller piskefløde til pensling

Fremgangsmåde:

1. Bland quinoamel, boghvedemel, salt, rørsukker og natron sammen.
2. Rør loppefrøskallerne i piskefløden og lad blandingen stå og trække et øjeblik. Skyl rosinerne og hak dem fint.
3. Bland piskefløden og rosinerne i melblandingen og saml dejen.
4. Rul dejen ud i en pølse, der er 5-6 cm i diameter. Skær pølsen i 10-12 stykker, og læg dem på en bageplade. Pensl med mælk eller fløde.
5. Bages ca. 10 min. v. 200 grader. Serveres varm eller afkølet, evt. med smør.

* HUSK loppefrøskaller kan købes i Matas og større supermarkeder.

Hvem er Jayananda Prabhu?

Af Jatayu Dasa

Jayananda Dasa var en af Srila Prabhupadas tidlige disciple i San Francisco. Han tjente Srila Prabhupada trofast, indtil han døde af leukæmi i maj 1977. Det var Jayananda Dasa, der gav Srila Prabhupada alle sine sparepenge på over 5.000 dollars til trykning af Srila Prabhupadas første amerikanske udgave af *Bhagavad-gita*. Han gjorde tjeneste i kort tid som tempelpræsident i San Francisco, hvor han gjorde enhver tjeneste, der var påkrævet, om det så var at bære affaldet ud.

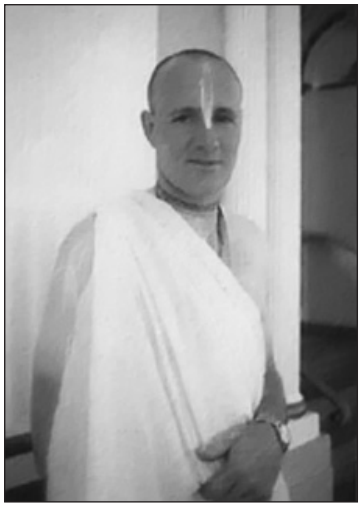

Jayananda Prabhu

Hans yndlingstjeneste var at bygge *Ratha-yatra*-vogne og organisere *Ratha-yatra*-festivalen. Han arbejdede utrætteligt og gjorde alting fra at skaffe penge og reklamere for festivalen til at lave mad til de hengivne, der hjalp med at bygge vognene. Han var så entusiastisk i sin tjeneste, at han sov der, hvor vognene blev bygget, somme tider kun tre timer i døgnet.

Bogstaveligt alle, der kom i kontakt med Jayananda Dasa, holdt af ham. Uanset om de var initierede hengivne eller nye *bhaktaer*, var det en fornøjelse for alle at arbejde sammen med ham. Der er skrevet to bøger om ham, ligesom der er en hel hjemmeside, der kun handler om ham.[1] Srila Prabhupada anså ham for at være en helgen og bad alle ISKCON's hengivne ære ham på hans bortgangsdag. Den 7. maj er der i Københavns-templet ligesom i andre ISKCON-templer verden over en særlig klasse om ham med læsning om hans aktiviteter.

1. http://www.geocities.com/visoka123/visoka/Jayananda/Jayananda_Website.htm ॐ

Besøg af Srutakirti Prabhu

Srutakirti Prabhu, Srila Prabhupadas personlige tjener i over to år, besøger Danmark sidst i maj, mere præcist fra den 21. – 25.5. Han kommer til at give søndagsforelæsningen den 24. maj, og de øvrige dage vil der blive foredrag morgen og aften. Nærmere information på www.harekrishna.dk eller tlf. 48286446.

Der bliver også besøg af Narayani Devi, der er discipel af Srila Prabhupada, men i skrivende stund kendes det nærmere tidspunkt for hendes besøg ikke. Hold jer informeret, igen via www.harekrishna.dk eller tlf. 48286446.

I juni får vi besøg af Lokanatha Swami fra den 24. – 26.6.

Jeg vil gerne abonnere på "Nyt fra Hare Krishna".

Navn:.....

Adresse:.....

300 kr. pr. år (12 numre)
Denne indmeldelseskupón sendes til:
"Nyt fra Hare Krishna", Sørningevej 39,
Skamstrup, 4440 Mørkøv

www.krishna.dk www.harekrishna.dk www.iskcon.dk

Alle henvendelser til:
Nyt fra Hare Krishna
Sørningevej 39, Skamstrup, 4440 Mørkøv,
Tlf.: 5927 1930 girokonto 1-688-3204
E-mail: lalitanatha@krishna.dk

Maj 2009

Fredag	**1.5**	**Jahnu Saptami**
Søndag	**3.5**	**Srimati Sita Devi, Herren Sri Ramas hustrus, fremkomst** **Madhu Panditas bortgang** **Srimati Jahnava Devis fremkomst**
Tirsdag	**5.5**	**Ekadasi (faste fra korn og bønner for Mohini Ekadasi)**
Onsdag	**6.5**	**Bryd fasten imellem 5:16 – 5:31**
Torsdag	**7.5**	**Jayananda Prabhus bortgang**
Fredag	**8.5**	**Nrsimha Caturdasi: Herren Nrsimhadevas fremkomst (faste til tusmørke)**
Lørdag	**9.5**	**Paramesvari Dasa Thakuras bortgang** **Radha-Ramana Devajis fremkomst** **Madhavendra Puris fremkomst** **Srinivasa Acaryas fremkomst**
Torsdag	**14.5**	**Ramananda Rayas bortgang**
Fredag	**15.5**	*Tulasi Jala Dan* **slutter**
Onsdag	**20.5**	**Ekadasi (faste fra korn og bønner for** *Apara Ekadasi***)**
Torsag	**21.5**	**Bryd fasten imellem 4:52 – 10:20** **Srila Vrindavana Dasa Thakura fremkomst**
Tirsdag	**2.6**	**Sri Baladeva Vidyabhusanas bortgang** **Ganga Puja** **Srimati Gangamata Gosvaminis fremkomst**
Onsdag	**3.6**	**Ekadasi (faste fra korn og bønner for** *Pandava Nirjala Ekadasi***. Fuldstændig faste, selv fra vand, hvis man har brudt** *ekadasi* **siden sidste** *Pandava Nirjala Ekadasi***)**
Torsdag	**4.6**	**Bryd fasten imellem 4:31 – 10:15**
Fredag	**5.6**	*Panihati Cida Dahi Utsava*

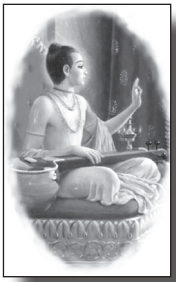

Ønsketræet

Engang gik en skovhugger ud i skoven for at fælde træer til tømmer. De store træer nær hans landsby var fældede, så han måtte langt ud i skoven for at finde et rigtigt sted. Da han endelig nåede frem, satte han sig træt under et træ. Han tørrede sveden af panden og sagde højt, "Jeg er så træt, at det ville være dejligt, hvis træerne fældede sig selv."

Til skovhuggerens store overraskelse væltede træerne omkring ham og delte sig nydeligt op i udskårne stykker i passende bunker. Skovhuggeren så på bunkerne, kløede sig i nakken og sagde højt, "Hvis træet bare ville gå hjem til mig af sig selv, så behøvede jeg ikke at bære det."

Det opskårne træ begyndte at hoppe af sted imod hans landsby. Skovhuggeren forstod, at han sad under et ønsketræ. Han tænkte, "Jeg er hundesulten fra at ønske så meget. Jeg vil gerne have en stor festmiddag."

Alt, hvad han ønskede sig, viste sig foran ham – desserter, *subjier*, *purier*, ris osv. Efter at have proppet sig tænkte han, "Hov, det er blevet sent, nu er det mørkt og aften, og jeg er faret vild i skoven. Måske kommer der en tiger kom og æder mig."

"GRRRRR," lød det. En tiger sprang ud fra buskadset og åd skovhuggeren.

(Fortalt af Srila Prabhupada. En hengiven beklagede sig over, at han ikke fik, hvad han ønskede sig, og Prabhupada fortalte denne historie.)